

Beste,

Lees ook de vorige edities van de Hertoghe Actueel op de [website](#).

U kan de Hertoghe Actueel ook lezen in andere talen.

Read Hertoghe Actueel in your own language by clicking the translate button in the upper right hand corner.

Heeft u zelf een interessant weetje, wil u een beetje promotie maken voor een buurtactiviteit of heeft u een zoekertje of een aanbod? Wil u zelf een artikel schrijven voor onze krant?

Laat het ons dan zeker weten. Deadline voor uw inbreng - 10 november (voor de krant van 21 november - 21 januari) - 10 januari (voor de krant van 21 januari - 21 maart) - 10 maart (voor de krant van 21 maart - 21 mei) - 10 mei (voor de krant van 21 mei - 21 juli) - 10 juli (voor de krant van 21 juli - 21 september).

de redactie,
Nelly, Alex, Inge

Intro

Levensgroot advies op een muur in het centrum van Schoten.

U kunt alweer uitkijken naar een gevulde Hertoghe Actueel.

Alex Elaut, is op de architectuele toer en heeft weer een boek geschreven.

Een groepsuitstapje om te leren over plantjes tussen de tegels en meer... bekijk de foto's genomen door Annemie van het Kernteam. Het waren een paar leuke informatieve uurtjes. Ontharding in de stad is een blijvende trend.

Zaterdag 8 oktober. Als u geen flyer in de bus kreeg betekent dit dat u iets verder woont dan de straten waar geflyerd werd. Kristin geeft uitleg en moedigt iedereen aan om te komen. Voor de toekomstige bewoners van het appartementencomplex de Green Yard, (naast Den Dryhoek, Karel Oomstraat/Doornelei) wordt een welkom georganiseerd in het voorjaar.

Er zijn weer heel wat activiteiten te melden in onze kleine buurt, Naast de gebruikelijke bijeenkomsten is er een lezing gepland, ontmoetingsmomenten en een concert. De volledige agenda van de St. Laurentius voor de 2022 en 2023 wandelconcerten, muziek in de Residentie Hertoghepark, activiteiten van buurthuis UNIK zijn voor u verzameld

Ons park is een vaste rubriek met in deze editie weer veel foto's van vrolijke viervoeters.

Voor het kernteam Nelly Bongers

Nieuws van de Buurtcoach

Naast de gebruikelijke huisbezoekjes en het organiseren van activiteiten kreeg ik deze maand een vraag die ik nog niet eerder kreeg en waar ik tot op heden geen oplossing kon bieden.

Naschoolse opvang.

Ik geef hieronder het zoekertje weer.

Kent u iemand of bent u zelf geschikt voor deze job? Heeft u tips die Celine kunnen helpen?

U mag haar altijd contacteren --> Janssens Celine: 0474526680

Zoekertje - naschoolse opvang

We zoeken een lieve warme persoon die onze kindjes na het school kan ophalen (ma/di/do), eten geven (dat bijna altijd al is voorbereid en enkel moet opgewarmd worden, tenzij je uiteraard graag zelf kookt), af en toe eens in bad kan steken en pyama kan aandoen. F is 6 jaar en M en V 3 jaar. Mocht je een tip hebben, laat zeker iets weten! We wonen in 2018 Antwerpen en de kindjes gaan naar Sint-Lievens College.
Janssens Celine 0474526680.

Hopelijk vinden we samen een oplossing voor Celine en haar kinderen.

Verder zijn we in Nottebohm heel erg bezig geweest en hieronder vindt u de uitnodiging voor enkele ontmoetingsmomenten

Ontmoetingsmoment Parkinsonliga

3 oktober om 14 uur - Café Biart, Nottebohm Wzc

NOTTEBOHM
Care

VLAAMSE
PARKINSON
LIGA

Vlaamse Parkinson Liga, Nottebohm WZC en dagverzorgingscentrum De Meander gaven op 5 september het startschot voor een **nieuwe contactgroep voor mensen met Parkinson en hun naasten** in Nottebohm.

In oktober nodigen we enkele interessante sprekers uit van de **Onderzoeksgroep Neurorevalidatie van de KULeuven** (Parkinson Revalidatie Onderzoekslabo (www.pro-labo.be)):

- **Femke Hulzinga** en **Maaïke Gooris** - De effecten van gespleten-loopband training op het stappen en draaien bij Parkinson
- **Demi Zoetewei** - De effecten van 'slimme' cueing op freezing tijdens het stappen bij Parkinson

Prof. Moran Gilat, hoofdonderzoeker, zal ook aanwezig zijn.

Heb je interesse?

Dan ben je welkom op de bijeenkomst op maandag **3 oktober van 14:00u tot 16:30u.**

Nottebohm, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen

Er is een parking.

Laat ons weten indien je erbij wil zijn:

secretariaat@nottebohm.be

03/259 18 00

T Pratertje - ontmoetingsmoment personen met een niet aangeboren hersenletsel
Donderdag 11 oktober om 14u30 - Brabozaal, Nottebohm Wzc

3

't Pratertje

Ontmoetingsmoment voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel*
en hun eventuele partner of mantelzorger.

Marcel Thijs en zijn partner Simone van Vlem leven al jaren met de gevolgen van een beroerte. Zij nodigen u uit om met elkaar van gedachten te wisselen en tips en trics te delen over leven en samen-leven met de gevolgen van een niet-aangeboren hersenletsel.

Kom vrijblijvend kennismaken. We maken er een gezellige middag van met koffie en een zoete verwennerij.

Waar: Brabozaal, Nottebohm Wzc, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen

Wanneer: dinsdag 11 oktober om 14u30

Inschrijven: gratis - om organisatorische reden vragen wij wel om even te laten weten of je komt - Inge Melis: 0485230531 inge.melis@nottebohm.be
(bedenkt u zich op het laatste moment nog dan bent u uiteraard ook welkom)

**beschadiging aan de hersenen als gevolg van een beroerte, ongeluk, hartstilstand of hersenaandoening*

Ziezo, jullie zijn weer helemaal mee.

Heeft u ideeën, een zoekertje of een aanbod...jullie weten me te vinden.

Beste groet,

Inge Melis

Buurtcoach Hertoghe - 0485 23 05 31 (kantooruren)

Activiteiten Buurtkring Hertoghe

Verwelkoming nieuwe burens - bewoners Louise Marie zaterdag 8 oktober om 14u00

Het buurtcomité organiseert een warm welkomstfeest voor de bewoners, nieuwe burens van Louise Marie op zaterdag 8 oktober.

207 appartementen en een ingenieuze glazen wand vormen het woonproject Louise Marie. In 1900 rolden er nog fietsen van de band in de eerste Minerva fabriek. Later werd er het Louise Marie kinderziekenhuis gevestigd voor de meest behoeftige kinderen en sinds 1990 heeft de site gewacht op een nieuwe invulling.

In een adem openen we plechtig ons schaakinitiatief in het Domein Hertoghe.

De nieuwe bewoners worden verwelkomd op zaterdag 8 oktober in de namiddag. We hopen op een grote toeloop. Zorg dat u erbij bent. Wat is er nu fijner dan nieuwe mensen ontmoeten onder het genot van een drankje en een hapje. Breng uw gezin en huisdieren mee.

De voorbereidingen zijn in volle gang. Concrete, praktische afspraken volgen nog. Hou zeker je brievenbus in de gaten. en er volgt nog een aparte mail.

We zijn nog steeds op zoek naar schakers en die een partijtje willen spelen tijdens zaterdag 8 oktober 's middags. Meld het als u iemand kent. Nelly_bongers@pandora.be."

Kristin van Orshaegen - Nelly Bongers

Lezing "de tijd, vriend en vijand" Frank Mahieu met aansluitend burensborrel Vrijdag 18 november om 19u30

In volle corona hebben we allemaal de tijd op een andere manier beleefd. We leefden langzamer en hadden veel meer tijd voor onszelf. Ik ben daar veel over beginnen nadenken over die bizarre periode. Ik vond toevallig een boek dat het begrip 'tijd' van verschillende invalshoeken bekijkt: filosofisch, wetenschappelijk, wiskundig, historisch, ...

Het prikkelde mijn nieuwsgierigheid en ik ben op zoek gegaan naar nog meer boeken. Tot mijn verbazing bestaat er enorm veel literatuur over 'De tijd'. Die lectuur heeft geresulteerd in een lezing, waarbij ik toelicht hoe de mens met de tijd omgaat door de eeuwen heen, van de prehistorie tot de dag van vandaag.

Verloop van de lezing: Deel 1: klokken (+/- 30 minuten)

Deel 2: kalenders (+/- 25 minuten)

Nabespreking

Ik kijk er naar uit deze bevindingen met jullie te delen!

Frank Mahieu

Concert Au Bal Mystique zaterdag 29 oktober om 15u00 Nottebohm Wzc

Wij zijn blij dat we dank zij District Berchem Buurtcultuur Au Bal Mystique kunnen uitnodigen.

Herman Dils - zang gitaar. Raf Stroobants - piano. Patrick Lahouse - bas. Sara Melis - viool. Erwin Peeters - slagwerk

Zij brengen voor ons Franse en andere landen klassiekers. Brel.

Bécaud, Montand etc.

Inkom 3 euro - glaasje cava inbegrepen
reserveren via inge.melis@nottebohm.be

5

Koffie Hertoghe: 1ste vrijdag van de maand om 15u Vrijdag 7 oktober - 4 november - 2 december

Niks gezelliger in de namiddag dan even bijbabbelen bij een kop koffie of thee met lekker vers gebak. Hier komen nieuwe initiatieven tot leven of krijgen nieuwe vriendschappen vorm.

Wees welkom in de Nottebohmzaal*.

Interesse om eens te proberen maar heb je moeilijkheden om hier te geraken?

Bel me even op en we zoeken samen een oplossing. 0485 23 05 31

Inschrijven is niet nodig en je mag zeker nog wat vrienden uitnodigen.

*Op de koffie
bij Hertoghe*

*Koffie, thee en gebak
Genieten en ontmoeten
Er zijn voor elkaar*

Burenborrel: 3de vrijdag van de maand om 19u Vrijdag 21 oktober - 18 november (met vooraf de lezing over tijd) - 16 december

En we gaan weer van start met onze maandelijkse borrel.

Ontmoet bekende burens of maak kennis met de burens die je nog niet kent.

Klets gezellig bij of ontdek gezamenlijke interesses.

Blijf op de hoogte van de buurtnieuwtsjes.

Van harte welkom in Café Biart*.

Inschrijven is niet nodig en breng gerust nog wat burens mee.

Burenborrel

*Cava, een glas wijn,
een biertje of iets fris.
Bijpraten of elkaar leren
kennen. Buren bij elkaar.*

Handwerkclub elke dinsdag om 15 uur

Een succesvol initiatief, ontstaan tijdens een koffie Hertoghe.

Samen handwerken maar vooral ook genieten van elkaars gezelschap. Breng je eigen handwerk mee of werk hier aan één van onze gezamenlijke projecten.

Lukt het handwerken je niet of ben je niet zo'n handige Harry? Je bent zeker ook welkom om met ons een kop koffie te drinken en een babbeltje te slaan..

Elke dinsdagmiddag om 15 uur in de Brabozaal*.

Handwerkclub

*Samen werken
Samen leren
Er zijn voor elkaar*

Hertoghe Boekenruilkast

Het boekenkastje verandert regelmatig van inhoud en wordt dus veelvuldig gebruikt. Heeft u er al een kijkje in genomen?

Het staat aan de liftingang van Nottebohm Wzc*.

Neem gerust een boek of doneer er de boeken die je zelf niet meer nodig hebt. Heeft u een mooi boek gelezen uit de kast? Je mag ons altijd laten weten, zo kunnen we er iets over publiceren in deze krant.

De buurtvaas

De buurtvaas wordt doorgegeven van buur tot buur. Als de vaas bij je langskomt dan geniet je van het boeket. Is het boeket uitgebloeid? Vul de vaas dan terug op en geef ze aan iemand uit de buurt.

Komt de vaas bij jou terecht? Maak dan een fotootje dat we kunnen delen via deze pagina of via onze FB-pagina.

Ik hoorde dat de vaas momenteel circuleert bij de nieuwe burenen van Louise Marie.

*** de Nottebohmzaal, Café Biart en de Brabozaal zijn allen gelegen Wzc Nottebohm, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen**

Heeft u burenen die nog niet op de hoogte zijn van onze activiteiten?

Nodig hen gerust uit. Zij kunnen zich ook inschrijven voor onze mailings via buurtringhertoghe@gmail.com.

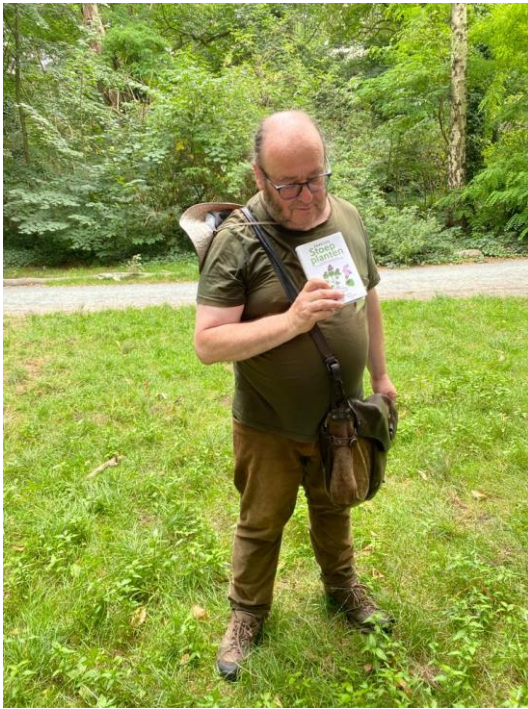
Voor het Kernteam, Inge Melis

0485 23 05 31

Fotohoekje

Hieronder vind je de foto's genomen tijdens de voorgaande activiteiten

De start van de wandeling vanaf onze voordeur. Met de handige gids "Stoep planten" kan je al vanaf je voordeur op ontdekking in het groen van je buurt.

De start van de wandeling vanaf onze voordeur. Met de handige gids "Stoep planten" kan je al vanaf je voordeur op ontdekking in het groen van je buurt.

Burenborrel augustus

Koffie Hertoghe augustus

De handwerkclub groeit stevig aan

dit wordt een Harry Potter deken

en hier een prachtige spreij

Unik Musik in de Nottebohmtuin met the Lazy Frank Orchestra

Dit is uw buur

Ik babbel met

Françoise Van den Eynde.

Haar familie baatte een wijnhandel uit, begonnen ca. 1860, in de Kerkstraat “over Soep Van Boom”, met overgrootmoeder Van den Eynde-Lamot aan het roer. De zaak werd uiteindelijk verkocht in 1988. Veranderingen zijn van alle tijden. Enkele citaten van Alex Elaut uit de december editie 2020 van Hertoghe Actueel.

“Op de hoek met de Harmoniestraat stond tot 1990 een prachtige neo-vlaamse renaissancegevel uit 1892. De woning hoorde bij de magazijnen van wijnhandel Van den Eynde. Het was zo’n mooi geheel. Nu zouden we het industriële archeologie noemen. De provincie Antwerpen koopt het hele complex op voor afbraak in 1990. De Lange Lozanastraat moest verbreed worden.”

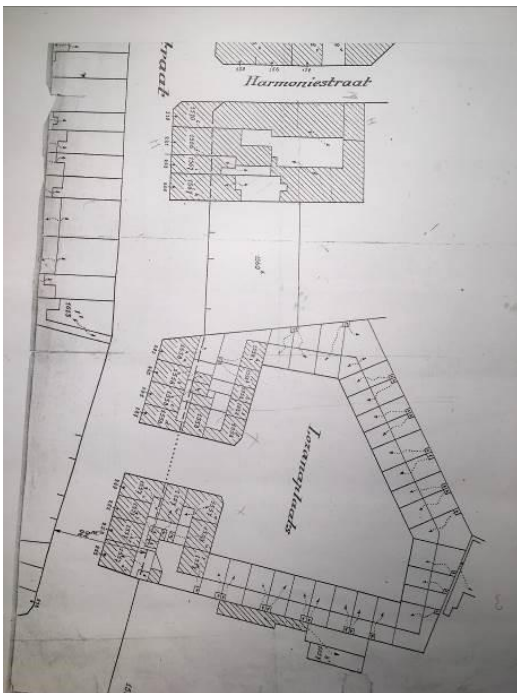
“Links van de Poolse supermarkt vind je de voormalige seniorie Van Rijswijck. Tot 1968 was hier een mooie binnenplaats, genaamd Lozanaplaats met een doorgang naar de straat. Rond een binnenkoer stonden 36 huisjes in 1897 gebouwd door de Maatschappij voor het Bouwen van Werkmanswoningen. Aangezien de Lange Lozanastraat werd verbreed moesten ze verdwijnen. Het was in 1968 ook niet meer van de tijd om in zo’n eenvoudig huisje te wonen.”

“Na meer dan veertig jaar kwam er een einde aan Seniorie Van Rijswijck en de 86 serviceflats in de Lange Lozanastraat. Omdat de residentie niet meer voldeed aan de huidige normen, sloot het op oudejaarsavond 2021 definitief de deuren.”

Als kind werd Françoise ‘aangemoedigd’ op eigen terrein te blijven en niet te gaan spelen in de Lozanapaats.

De Van den Eynde wijnhandel, woning en opslag lag op de hoek van de Harmoniestraat.

Hier past het verhaal van een buurtbewoonster Maria de Lannoy. Zij beschrijft in het boek ‘Weerspiegeld Antwerpen’ (De Sikkel 1929) de omgeving van de Lozanaplaats in haar kinderjaren, vermoedelijk rond 1900.

“Tot we daar plots voor de bevolkte en van keuteljacht rijk voorziene Lozanaplaats staan. Hier kunnen we nooit voorbij. Deze werkmansbuurt is eigenaardig gebouwd en aantrekkelijk gelegen. De eerste huizen vormen een kort straatje, dat uitgeeft op een plein, waaromheen de gelijkvormige bakstenen huisjes zich aaneenrijen. Allen hebben een verdiep en een hoveken, dat grenst aan de moestuinen en boomgaarden van het prachtig goed der Von der Becke’s. Een statige bomenrij loopt ringsom het ruime plein. Midden op de plaats verheft zich de monumentale, gemeenschappelijke, viertotige en vierarmige pomp, die de enige lantaarn op haar massalen romp draagt als een te klein hoofd op een te groot lichaam. Te schatten naar het aantal telgen, zijn de Lozanaplaats-bewoners van vruchtbaar ras: de kleuters bloeien op de lommerijke plaats als madelieven op een lenteweide. In de materiele behoeften van al dat fleurige volkje is ruimschoots voorzien; op beide hoeken is een kruidenierswinkel, waarvan de eigenaar z’n bedrijf in den breedst mogelijken zin opvat. Buiten alle denkbare kruidenierderijen kan men er zich ook voorzien van ellegoederen, mercerieartikelen, blokken, droge schol, corsetten, charcuterie, pantoffels, Haarlemmer olie en andere nuttige zaken. De snoepkraampjes bieden een permanente verzoeking door uitgezochte lekkernijen: muntebollen, “affaires”, “warmen beet”,

“papepul”, suikerstekken, zeepsuiker, anijsbollen, jappekes, spin en kalissehout.”

Uit het knipselarchief van Chris Van der Snickt:

De toegang tot de Lozanaplaats. Net voor en na de afbraak.

Françoise vertelt: Van den Eynde wijn werd o.a. ook opgeslagen onder de St. Pauluskerk en aan het eind van de Italiëlei, in het accijnsgebouw.

Haar eigen kleurrijke geschiedenis loopt via het Tropisch Instituut, met stages voor bevallingen en St. Truiden. Tijdens haar studies ontmoette zij haar man. Als verpleegkundige heeft zij jaren doorgebracht in “de braus”, de jungle. Ze maakt melding van een Congolese mis, in Lingala, in de St. Walburgis kerk in de Volkstraat.

De laatste jaren heeft ze veel vrijwilligerswerk verricht in de buurt, o.a. in St. Camillus. Ze woont nog steeds in onze buurt in een geklasseerde trapgevel woning.

Bedankt voor het interview Françoise.

opgetekend door uw vliegende reporter, Nelly Bongers

Geschiedenis van de wijk

Beste Lezers,

Architect Jacques De Weerdts en omgeving Hertoghe.

80 jaar geleden overleed de Mechelse-Antwerpse architect Jacques De Weerdts (1867- 1942). Op 1 en 2 oktober is er een herdenkingsweekend op Zurenborg en Antwerpen-Noord. Dan zal ook mijn boek over de architect gepresenteerd worden. Jacques De Weerdts heeft heel wat woningen ontworpen in art nouveau en eclectische stijlen. Een 35-tal zijn beschermd als monument en nog vele andere zijn gelegen in een beschermd landschap. Ook in de omgeving van het park Hertoghe en de Markgravelei zijn mooie realisaties te zien van de architect. Jammer genoeg zijn er ook verschillende gebouwen afgebroken of projecten niet doorgegaan.

In mijn boek heb ik niet zijn ganse oeuvre kunnen beschrijven. Jacques De Weerdts is een architect van vóór WO1. Hij moet verschillende tekenaars of stagiairs in dienst gehad hebben. Ook bij de realisatie van nieuwe straten komen we heel wat tijdgenoten tegen.

ANTWERPS ART NOUVEAU EN BELLE ÉPOQUEARCHITECT

JACQUES DE WEERDT

1867 - 1942

De rubriek *geschiedenis van de wijk* geeft me de mogelijkheid om in de omgeving nog enkele panden te beschrijven alsook gebouwen die een link hebben met zijn periode. Hierbij alvast een voorsmaakje van de wandeling.

Wie is architect Jacques De Weerd? Hij is geboren in Mechelen in 1867 in een eenvoudig arbeidersgezin. Vader en broers werkten bij de Staatsspoorwegen in Mechelen. Jacques volgt opleiding in de kunstacademie van Mechelen en gaat ook werken als tekenaar bij de spoorwegen. In 1895 komt hij in Antwerpen wonen. Als tekenaar ontwerpt hij zijn eerste huizen voor collega's van de spoorwegen. In 1906 wordt hij zelfstandig bouwkundige en heeft al 35 huizen gebouwd. Zijn architectuur evolueert van Vlaamse renaissance naar art nouveau en beaux arts architectuur. Hoogtepunt in zijn carrière is 1906 -1914. WO1 wordt een duidelijk breekpunt met vlucht naar Nederland. Over zijn naoorlogse periode is weinig geweten. Jacques De Weerd overleed in de psychiatrische instelling van de broeders Alexianen in Boechout in 1942. Tot hiertoe hebben we nog geen afbeelding of familieportret kunnen vinden van hem.

Academie Mechelen

Station van Berchem uit 1897

1. Lemméstraat nr. 7. Deze meergezinswoning in art-nouveaustijl is ontworpen door J. De Weerd in 1913 voor Joseph Maas. Men zou niet verwachten dat dit een meergezinswoning was. Begane grond, eerste en tweede verdieping vormden volgens de bouwplannen afzonderlijke wooneenheden. Men noemde dit huurkwartieren. De voorgevel heeft een duidelijk art-nouveau karakter. In de muurvlakken zijn de originele sgraffitopanelen vervangen door blauwe mozaïekpanelen. Door inkorting van de vensters is er een garagepoort gerealiseerd.

Lemméstraat nr. 7

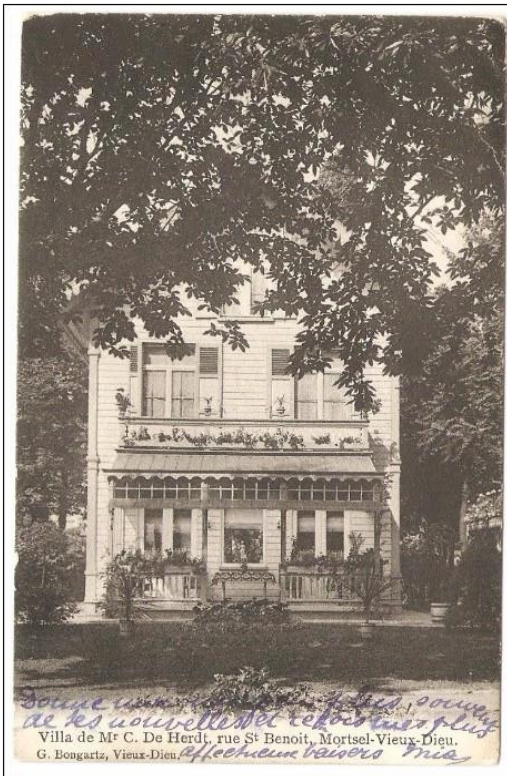
2. **Van Putlei nr. 38.** Hier zien we één van de eerste woningen van deze straat ontworpen door architect Emile Thielens voor Anna Thielens. E. Thielens is de bekende Antwerpse art-nouveau architect die verschillende paviljoenen voor de Zoo heeft ontworpen. Hij had een dubbele villa in de St-Benedictusstraat te Mortsel waar hij in 1911 is overleden. Het tweede gedeelte werd verhuurd aan de houthandelaar Cléomir Jussiant. Deze heeft in 1924 een riante woning laten bouwen in de A. Goemaerlei nr. 28 door de architecten Jan Vanhoenacker, John Van Beurden en Jos Smolderen. Samen met de eerste twee architecten heeft J. De Weerdts meegedaan aan de wedstrijd in 1911 voor een Volksschouwburg aan de Van Immerseelstraat. Zij hadden de eerste prijs en De Weerdts de tweede. Nochtans zou zijn project uitgevoerd worden. De realisatie is niet doorgegaan. Architect Jacques De Weerdts koopt in 1911 ook een villa met 4000m² tuin in de St-Benedictusstraat te Mortsel. Deze villa's lagen binnen de krijgsdienstbaarheid en zijn afgestookt in oktober 1914 door het Belgisch leger. De villa van Thielens lag er nochtans buiten en was in steen en werd toch afgebrand. Van Putlei nr 38 is in 1932 aangekocht door architect Jos Smolderen, ons bekend van de Wereldtentoonstelling 1930 en de Kristus Koningkerk. Hij is ook samen met J. De Weerdts en familie gevlucht naar Nederland via Kruiningen op 8 oktober 1914. J. Smolderen was de schoonbroer van architect Jan De Belder uit Borgerhout. Deze laatste heeft de huizen Markgravelei nr. 138 en 139 gebouwd.

hotel Jussiant

Van Putlei nr. 38

Numisgeer

www.delcampe.net

*houten villa De Herdt in de
St-Benedictusstraat te Mortsel.
Buur van de villa van J. De Weerd.*

*Markgravelei nr. 139 ontworpen door J. De
Belder*

3. Van Putlei nr. 8 Deze opmerkelijke artnouveauwoning met een vleugje Japonisme is ontworpen in 1913 door architect Jules De Lattin voor Antoon Moortgat. Jules De Lattin heeft in 1916 verbouwingswerken uitgevoerd aan een woning van Jacques De Weerd in de Schapenstraat. Jacques De Weerd zat toen in Rotterdam tijdens WOI. Mogelijk was er al samenwerking van vóór WOI.

woning Moortgat

4. Markgravelei 143 De rentenier Pierre Ceulemans geeft in 1911 de opdracht voor een breed herenhuis in art-nouveaustijl (zie inscriptie). Dit gebouw is representatief voor de inspiratie die J. De Weerd zocht in

de Brusselse art-nouveau. De voorgevel in natuursteen heeft een rijke ornamentatie van florale en dierlijke motieven. De verluchtingroostertjes aan de gevel herinneren aan het werk van Victor Horta. Dergelijke roosters zijn ook aanwezig op de gevel van de Jan Van Rijswijcklaan nr. 62 een ontwerp van Victor Horta uit 1909. Eén van zijn laatste realisaties van vóór WOI. In 1921 doet J. De Weerdts nog een aanvraag voor de bouw van een nieuwe tuinmuur voor dit pand. Jacques De Weerdts heeft in 1912 een ontwerp gemaakt van een imposant winkelhuis met aanhorigheden voor de hoek J. Van Rijswijcklaan en de Markgravelei. Dit project is echter niet gerealiseerd. Het is pas in 1922 dat hier twee gekoppelde winkelhuizen met appartementen worden opgericht. Deze zijn in 1972 afgebroken. Op de hoek bevindt zich nog steeds de gekende apotheek Dr. Mann.

Markgravelei 143 J. De Weerdts

J. Van Rijswijcklaan 62 ontwerp Victor Horta

Project hoek Markgravelei-J. van Rijswijcklaan

De Markgravelei nr. 146 aan de overzijde vertoont een zekere verwantschap met nr. 143. Het is echter geen ontwerp van J. De Weerdts maar van aannemer-bouwmeester Arthur Bernaerts die in de buurt heel wat panden heeft gebouwd. Na mijn bezoek aan het interieur zag ik wel sterke decoratiegelijkenissen zoals bij de woningen van J. De Weerdts. Dit voornamelijk in de schrijnwerkerij, glasramen en gipsdecoratie.

Voorgevel Markgravelei nr. 146

slangenkop aan de trappaal. Deze komen ook vaak voor bij woningen van J. De Weerdts.

glasramen Markgravelei 146

glasramen Markgravelei 146

5. **Jan Van Rijswijcklaan J. De Weerd**t heeft voor de Jan Van Rijswijcklaan nog twee opmerkelijke prachtige herenhuizen ontworpen. Naast het winkelhuisproject met de hoek van de Markgravelei was er nog een bouwaanvraag voor een herenhuis in neo-griekse stijl. Opdrachtgever was ook Pierre Ceulemans. Er werd geen gebruik gemaakt van de bouwaanvraag zodat ze op 26 juli 1913 nietig werd verklaard. Merkwaardig is dat Pierre Ceulemans aan architect Octave Lauwaert vraagt in 1911 om het hoekhuis te ontwerpen met de Lange Lozanastraat. Hij was de zoon van Hippolyte Lauwaert, een aannemer uit Berchem. Deze heeft ook het hoekhuis met de Lockaertstraat gebouwd (nu interieurinrichting Van Staeyen). Was hij ook een medewerker op het kantoor De Weerd?

*renteniershuis in neo-griekse stijl
Foto 18) winkelpand op de hoek J. van Rijswijcklaan-Lge. Lozanastraat door O. Lauwaert.*

winkelpand op de hoek J. van Rijswijcklaan-Lange Lozanastraat door O. Lauwaert.

Op de Jan Van Rijswijcklaan nr. 89 bouwt J. De Weerdts voor de familie Abel Brunein-Serruys van de Cogels-Osylei nr. 3 de villa Mariette. Genoemd naar hun enige dochter Marie Henriette. Zij werd kloosterzuster bij de Zusters Augustinessen (° Antwerpen 12 december 1908 - + Antwerpen 12 oktober 1986) Haar moeder overleed in 1966. Hoogstwaarschijnlijk is toen het mooie huis afgebroken voor het huidige appartementsgebouw.

overlijdensadvertentie

uit het tijdschrift La Maison moderne. Links
woning Brunein

appartementsgebouw op de plaats van de
woning Brunein

tijdschrift La Maison moderne

*De Jan Van Rijswijcklaan in 1930 bij het
bezoek van de Koning. Hoogstwaarschijnlijk
ter gelegenheid van de
Wereldtentoonstelling 1930 foto Felixarchief
Foto #62996*

6. Verder krijgen we op de Jan Van Rijswijcklaan nr. 188 een art decowoning uit 1922. Deze woning is ontworpen door een leerling van J. De Weerdt, Alfons Van Braekel. Zij hebben in 1921 nog even samengewerkt voor enkele woningen op de Berkenlaan te Wilrijk.

woning Helsmoortel

7. In de wijk zijn er ook een 12 tal woningen gebouwd door architect Edward van Not (1877-1957). Zijn jongere broer aannemer Albertus Van Not heeft ook voor Jacques De Weerd gewerkt.

*4 woningen en winkelpand
ontworpen door Edw. Van
Not*

8. In 1910 ontwerpt J. De Weerd de fraaie hoekwoning met torentje op de hoek van de Generaal Lemanstraat en de Sint-Hubertusstraat te Berchem. Het is nog altijd een blikvanger. Het art nouveau houtwerk is nog altijd grotendeels het originele. Tijdens de beschieting van Antwerpen op 7-8 oktober 1914 is het huis zwaar beschadigd geworden.

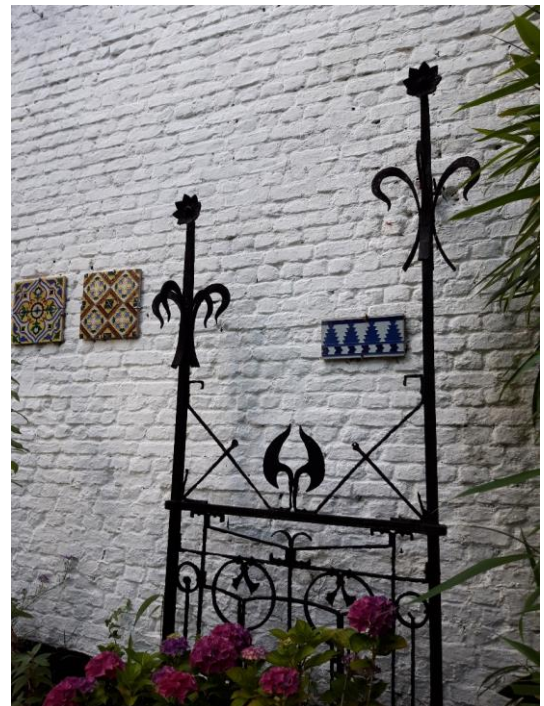

9. Op de hoek van de Jennevalstraat en de Uitbreidingstraat stond tot januari 1989 ook een fraai winkelpand met veel art nouveau versieringen in natuursteen. Het is spijtig genoeg afgebroken. Gelukkig heb ik het art nouveau smeedwerk van de voordeur en de dakkam van de traptoren kunnen redden uit de afbraak. Het hangt nu in mijn tuin samen met ander fraai smeedwerk.

Winkelhuis tijdens de afbraak in 1989

Het hoekhuis als kruidenierszaak in 1952.

smeedwerk deurgrille en dakkam

10. Belgiëlei 200-202

In 1907 ontwerpt J. De Weerdts twee gekoppelde burgerhuizen in art-nouveau voor de familie Thiébaud en Coquilhat. Het nr. 202 heeft een smeedijzeren voordeur vervaardigd door de Lierse kunstsmid Lodewijk Van Boeckel. In pand bevindt zich het atelier van de kunstenaar Dr. Hugo Heyrman. In 1974- '75 heeft hij het kruispunt Mechelse Steenweg-Belgiëlei telkens in een ander seizoen geschilderd. De werken hangen nu op de 13de verdieping van het nieuwe Provinciehuis.

art-nouveaugevels Belgiëlei 200-202

voordeur Belgiëlei nr 202

drie seizoenen door kunstschilder Dr Hugo Heyrman (collectie Provinciebestuur Antwerpen)

Geraadpleegde bronnen en foto's.

Herinventaris onroerend erfgoed, Bouwaanvragen en fotoarchief van het Felixarchief, eigen archief, archief St-Willibrordusparochie, foto's Jo Braeken ea.

- PERON Evi 1999: *Art nouveau-architectuur in Antwerpen: het oeuvre van bouwmeester Jacques De Weerd* (1867-1942), onuitgegeven licentiaatverhandeling Katholieke Universiteit Leuven.
- VAN DYCK Ursula 1996: *Jacques De Weerd* 1868-1942, onuitgegeven licentiaatverhandeling, Universiteit Gent.

Met dank aan: Marcel Windey, Hans Housen.

Hieronder uitnodiging 1-2 oktober herdenkingsweekend J. De Weerd

En om af te sluiten.

Wanneer deze Hertoghe Actueel verschijnt, is de nieuwe koning van het Verenigd Koninkrijk, King Charles III volop bezig met zijn Blijde Intredes.

Op 24 en 25 mei 1952 heeft Koning Boudewijn zijn Blijde Intrede gedaan in Antwerpen. In het fotoarchief van het Felixarchief bewaart men een mooie fotoreeks over deze gebeurtenis. De foto hierbij is genomen op de Koningin Elisabethlei ter hoogte van het huidige Parkhuis van de Provincie.

Gouverneur Declercq wacht de koning op. Rechts ziet u de woning van Dokter Van Bogaert en daarnaast een herenhuis dat inmiddels is afgebroken.

Blijde Intrede Koning Boudewijn in 1952 Felixarchief foto#3204

Aanvullingen of opmerkingen op deze rubriek zijn steeds welkom.

email: Alex.elaut@proximus.be of tel: 0478 311253

Rondleidingen met gids in panden van architect Jacques De Weerd op 2 oktober

In 2019 gaf ik een herdenkingsboek uit naar aanleiding van het 100-jarig overlijden van architect Jules Hofman. Het boek was een groot succes. In dezelfde vormgeving heb ik nu een boek gemaakt over architect Jacques De Weerd (Mechelen 1867- Boechout 1942). Zijn art nouveau- en belle époquearchitectuur is opvallend aanwezig in Antwerpen. Dankzij de eigenaars van de Jacques De Weerd-panden bevat het 120 pagina's tellende boek unieke interieurfoto's. Hoewel er nog vele vragen onbeantwoord blijven over het oeuvre van de architect en zijn medewerkers, is er dankzij het archiefonderzoek toch heel veel nieuwe informatie aan het licht gekomen. Dit leidde tot verrassende resultaten die nu voor het eerst gepubliceerd worden. Dit boek kwam tot stand door heel wat helpende handen, waarvoor dank!

U kan het boek bestellen via mail: alex.elaut@proximus.be en op 1 en 2 oktober tussen 14 en 17 uur afhalen in de woning Quinten-Matsys op de Cogels-Osylei 80.

Indien u dan niet vrij bent, kunt u het boek bestellen of afhalen bij Erik Tonen Books in de Kloosterstraat 48 in Antwerpen.

Verkoopprijs: 25 euro tijdens het herdenkingsweekend. Nadien 28 euro.

Rondleidingen met gids in panden van architect Jacques De Weerd op 2 oktober

Op 2 oktober kan u een begeleide wandeling met interieurbezoek in Zurenborg of Antwerpen-Noord volgen. Indien u een boek bestelt ontvangt u een reservatielink (max. 16 personen per rondleiding).

Bent u niet vrij op 2 oktober en wilt u het oeuvre van De Weerd verkennen?

email: Alex.elaut@proximus.be of tel: 0478 311253

© Alex Elaut

Wist U dat?

Voor al onze nieuwe lezers en misschien ook een hulpmiddel voor 'vaste klanten', volgt een lijstje van onderwerpen die sinds mei 2020 in de krant aan bod zijn gekomen. De moeite waard om terug te gaan in de geschiedenis.

Interviews:

Kurt van de plantenwinkel in de Margravelei; **Remy** van de winkel 'Needs' op de hoek van de Jan Van Rijswijcklaan en Lange Lozanastraat; **Lief** hoofdverpleegkundige in het Louise-Marie hospitaal; **Etienne** geboren in Domein Hertoghe; **Peter en Inge** van taverne de Grave; **Adeline** van Sint Lucas; het team van Koca; **Heidi en Dirk** van taverne 't Zonlicht; **Steven** van DOpio ZerOO; **Lori en Tom** van Boker Tov; Tabbachia en **Aguieszka**; **Pina**; **Rosa**; **Lea**; **Olga**; **Walther en Evelyne**; **Patrick en Matthieu** van Lelièvre; het team van Lokal

Geschiedenis:

Wonen we in Berchem of Antwerpen; straatnamen; Desguinlei; Brialmontomwalling; Jan Van Rijswijcklaan; de Minerva story; Generaal Lemanstraat; Lusthoven in "den Driehoek"; stokerijen; Luc Phillips; de Craeybeckx tunnel; het Nationale wegennet; broederschappen; moerbijbomen; muziek in de 19de eeuw; de Harmonie van Berchem; muziek en brouwerijen; Markgraafschap; begraafplaatsen; Kerst in de kunst; Sagrada Familia; leprozerij Terzieken; ijsheilingen

Wetenswaardigheden:

De Wezenberg; het beeld de zwemster; het leven van de mol; Mercator, een nieuwe projectie; eruv, de rode draad; Edward Jenner en koepokken; Beets en het moerbijgedicht; Sint Maarten; Burns Night en haggis; Sint Patrick's day en guinness; het verhaal van Sint Dimphna; vermout en martini; de achtertuin van de Belpaire's

Diegenen onder u die de papieren versie van de krant ontvangen, laat ons weten als u een artikel uit het verleden willen (her)lezen. nelly_bongers@pandora.be

Nelly Bongers

Cultuur in de wijk

Wandelconcerten St.Laurentius

Wandelconcerten 2022-2023

Donderdag 6 Oktober

Por el Amor de Dios (gitaar trio)

Donderdag 3 November

Duartes Vocal Ensemble

Donderdag 1 December

Thalia De Clercq (zang) & harp Fanny Van Coninckxloey (harp)

Donderdag 2 Feburari

Duo Dalliance (harp & viool)

Donderdag 2 Maart

mu:v (houtblaastrio)

Donderdag 6 April

Vera Werkman (viool)

Donderdag 4 Mei

muziek, woord en dans o.l.v. Meriam De Korte

Donderdag 1 Juni

Academia della Speranza (kamerorkest)

Mavroudes Dakis Troullos (fagot)

Sint-Laurentiuskerk

Markgravelei 93, 2018 Antwerpen

12u30-13u15

info: 0486 67 98 10 masako-honda@hotmail.com

www.st-laurentius-antw.net

Residentie Hertogenpark, Desguinlei 90, 2018 Antwerpen
- 0498 30 60 10

Hieronder vindt u de komende concerten.

Love2Arts Gallery
Desguinlei 90 2018 Antwerpen
29 oktober 2022 om 20 uur
Toegang 20 €
Reservatie: 0498 30 60 10

Een hommage aan César Franck

Liederen & Duo's van César Franck en tijdgenoten

Tineke Van Ingelgem Sylvie Decramer Werner Van Mechelen

sopraan piano bas-bariton

Love2Arts.com

Love2Arts Gallery
Desguinlei 90 2018 Antwerpen
Vrijdag 21 oktober 2022 om 20 uur
Toegang 20 €

Salon Concert
Yuki Hori & Urbain Boodts

van Beethoven
Grieg
Sibelius

Maximum 60 personen
Reservatie aanbevolen 0498 30 60 10

SORODHA

Love2Arts Gallery
Desguinlei 90 2018 Antwerpen
Zaterdag 12 november om 20 uur
Toegang: 20 €

The Forgotten Sisters
Nadia & Lili Boulanger
Fanny Mendelssohn

Anja Kuttner klavier
Christoph Bunzendahl cello

Reservatie 0498 30 60 10
Max 60 personen

SORODHA

Love2Arts Gallery
Desguinlei 90 2018 Antwerpen
Zaterdag 26 november 2022 om 20 uur
Toegang 20 €

Franz Schubert
Winterreise

Werner Van Mechelen bas-bariton
Florestan Bataillie klavier

Maximum 80 personen
Reservatie aanbevolen
0498 30 60 10

SORODHA

Uit in de buurt

Viervoeters in het park

Een naam kiezen voor een hond levert meestal nogal was heen en weer gesprekken op. Wat je echter het meeste hoort is: Niet Springen, Niet Trekken, Niet Blaffen!

Van de 60 honden die gefotografeerd werden net voor de lockdown kom ik er nog enkele tegen. Mensen verhuizen, honden overlijden etc. Er zijn dus veel nieuwe gezichten. Louise-Marie bewoners laten natuurlijk ook nieuwe viervoeters uit in het park. Er is een hele hondengemeenschap in de buurt, rashonden en mengelingen.

Er zijn wereldwijd zo'n 350 erkende hondenrassen volgens de Fédération Cynologique Internationale en naar schatting 900 miljoen honden.

Kleine **Louis** is ondertussen 4 maanden. Zijn baasje zei dat ze sinds ze het hondje heeft al meer dan 20 mensen heeft leren kennen in tegenstelling tot niemand in het anderhalf jaar dat ze in onze buurt woont.

Sammy is een keeshond en laat graag van zich horen.

Rados is een franse bulldog

Cara is een shikainu (Japans)

Lulu is een vizsla.

Bowie, de zwart/witte, is een kruising tussen een border collie en een samojeed en produceert een heel aparte blaf.

Kwispel is een king charles cavalier. De kleinkinderen die er gek mee zijn hebben hem zo gedoopt.

Zepp is een kortharige dwerg teckel

Nala is als straathond meegebracht uit Mozambique

Millie luistert ook naar mille feuille.

Dalton is een corgi

Billie, bruine 3-jarige teef is geadopteerd uit Bulgarije. De eigenaars zijn er heel blij mee. "Werken van thuis is zoveel plezieriger geworden."

Sneiper woont op de camping en was een kado voor zijn baasje en "is een zus van Elly". De spelling kan anders zijn dan ik heb genoteerd.

Bowie is een 1-jarige golden retriever. Een dezer dagen krijgt hij er een kleine eigenaar bij.

En dan is er **Binky**, een geadopteerde Roemeense straathond kruising tussen labrador en basset. Jan en Michiel hebben hondencafé Dogs & Drinks in Gent ervoor gebruikt.

Straathonden in het buitenland worden geselecteerd voor export en via een grondig adoptieonderzoek wordt hen hier een nieuw thuis aangeboden.

Nelly Bongers

Onder de foto's nog meer info over het park.

Louis - 3 maanden op deze foto

Sammy

Rados

Louise

Ramses

Cara

Kwispel

Zepp

Lio

Bowie

Lulu

Sam

Nala

Prutske

Ninja

Fientje

Millie

Dalton

Billie

Sneiper

Bowie

Binkie

Wat speelt er zich verder af in het park?

Er valt in dit jaargetijde weer vanalles uit de lucht, kastanjes, noten... en op de grond: blikjes, sigarettenpeuken, etensresten.....

Naast het "schoonste bankske" staat een vuilbak! Zelfs in een stortregen, code oranje! zijn er sfeerbeelden.

Bomen in het Hertoghe park. Welke bomen produceren welke vruchten?

Deze gegevens zijn eigendom van de Belgische Dendrologische Vereniging en worden beheerd door de Stichting Arboretum Wespelaar. Gebruik van deze gegevens zonder bronvermelding of voor commerciële doeleinden is niet toegestaan.

Name	Sta.	Circ.	Ht	Rk	Year
Aesculus flava	4	196	17		2004
Aesculus hippocastanum	4	378	30		2004
Carpinus betulus	4	230	24		2004
Castanea sativa	4	327	27		2004
Fagus sylvatica f purpurea	4	488	29		2004
Juglans nigra	4	293	23		2004
Morus nigra	1	128	0		1989
Robinia pseudoacacia	1	410	19		2009
Taxodium distichum var imbricarium	4	212	24	°	2004
Tilia Petiolaris	4	276	28		2004

34

In het Hertoghe park komen volgens de Belgische Dendrologische Inventaris enkele merkwaardige bomen voor, zoals een **zwarte moerbeï** (*Morus nigra*) met een stamomtrek van 1,28 meter (standaard gemeten op 150 cm hoogte, opname in 1989), volgens de Dendrologische Inventaris een kampioenboom voor deze soort. Een **robinia** (*Robinia pseudoacacia*) is met zijn stamomtrek van 4,10 meter (opname in 2009) de dikste voor zijn soort. Een **zwarte walnoot** (*Juglans nigra*) met een stamomtrek van 2,93 meter, een **hangende zilverlinde** (*Tilia tomentosa* 'Pendula') met een stamomtrek van 2,76 meter, een **haagbeuk** (*Carpinus betulus*) met een stamomtrek van 2,30 meter, een **bruine beuk** (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') met een stamomtrek van 4,88 meter, een **tamme kastanje** (*Castanea sativa*) met een stamomtrek van 3,27 meter, een **paardenkastanje** (*Aesculus hippocastanum*) met een stamomtrek van 3,78 meter, een **moerascipres** (*Taxodium distichum* 'Imbricarium') met een stamomtrek van 2,12 meter en een **gele paardenkastanje** (*Aesculus flava*) met een stamomtrek van 1,96 meter behoren tot de top twintig van hun soort (opname in 2004).

We zijn aan een nieuwe inventaris toe. Een opdracht voor iemand voor het komend jaar.

Nelly Bongers

Activiteiten buurthuis Unik.

Buurthuis Unik, Fransensplaats 1,
0468 54 59 17
info@buurthuisunik.com

unik
voor de buurt

 <p>Donderdag</p> <p>Kunstatelier</p> <p>Initiatie tekenen, schilderen en boetsen. Alle materialen komen aan bod.</p> <p>Meer lezen →</p>	 <p>Dinsdag</p> <p>Gezelschapsspelen</p> <p>Elke dinsdag!</p> <p>Meer lezen →</p>	 <p>Maandag</p> <p>Creativiteit</p> <p>Boetsen Calligrafie Creatief met wol</p> <p>Meer lezen →</p>
 <p>Woensdag</p> <p>Uni(e)ke platenkast</p> <p>Van 14h tot 16h Samen muziek luisteren en er over babbelen!</p> <p>Meer lezen →</p>	 <p>Donderdag</p> <p>Bio-punt</p> <p>Afhaalpunt voor de bio groenten van De Rijfelvaar 18h00 - 19h00</p> <p>Meer lezen →</p>	 <p>Vrijdag</p> <p>Wereldkeuken</p> <p>We leren samen en leren elkaar kennen en taal lenen.</p> <p>Meer lezen →</p>
 <p>Vrijdag 16 september</p> <p>Burenbar</p> <p>Buizen Een glaasje drinken Maximaal twee uur contact met je buren</p>	 <p>nog twee edities in 2022</p> <p>Unik Musik</p> <p>Unik komt naar je toe! Gratis voorstelling op locatie</p>	

Buurtkring Hertoghe is een initiatief van Nottebohm WZC en kon tot stand komen met de ondersteuning van Burgerbegroting District Antwerpen, Koning Boudewijnstichting, steunfonds GZA